

Преглед опште књижевности II (за студијске групе 01, 05 - обавезни предмет; за студијске групе у оквиру програма ЖКК – изборни предмет)

План, програм, испитна питања

Средњи век

Опште одлике средњовековне књижевности на Западу и на Истоку (средњовековни еп; лирика трубадура и трувера; византијска књижевност: поетика, систем жанрова)
Данте Алигијери: *Божанствена комедија (Пакао)*

Хуманизам и ренесанса

Основне одлике ренесансне књижевности (поетика, стил и језик, књижевни облици, главне идеје, представници)

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (анализа неколико песама по избору: I, LXI, CXXXIV, CLXXXIX, CCXXXIV, CCCII, CCCLVI)

Ђовани Бокачо: *Декамерон* (пет прича; избор)

Франсоа Рабле: *Гаргантуа и Пантагруел* (прва књига)

Вилијам Шекспир: *Хамлет*, *Макбет*, *Краљ Лир* и једна комедија по избору (*Богојављенска ноћ* или *Сан летње ноћи*)

Мигуел де Сервантес: *Дон Кихот*

Барок

Књижевност европског барока: основне одлике поетике; карактеристике стила, типичне форме, главни представници

Калдерон: *Живот је сан*

Класицизам

Класицизам: поетика и најважнији представници

Пјер Корнеј: *Сид*

Жан Расин: *Федра*

Жан Баптист Молијер: *Тврдица*, *Тартиф*

Никола Боало: *Песничка уметност*

Просвећеност и сентиментализам: основне идеје, поетичке одлике, доминантни жанрови, главни представници.

Волтер: *Кандид*

Један роман по избору из 18. века: Русо: *Нова Елоиза*; Лакло: *Опасне везе*; Џ.

Свифт: *Гуливерова путовања* или Т. Стерн: *Сентиментално путовање*

Препоручена литература:

Е. R. Kurtius, *Evropska književnost i latinsko srednjovekovlje*, Zagreb, 1971; Beograd, 1996.

М. Pantić, *Humanizam i renesansa*, Cetinje, 1967.

Т. Поповић, *Rečnik književnih termina*, Beograd, 2007.

Е. Auerbah, *Mimesis*, Beograd, 1968. Више издања

Е. Meletinski, *Istorijska poetika novele*, Novi Sad, 1996.

М. М. Bahtin, *Stvaralaštvo Fransaosa Rablea i narodna kultura srednjeg veka i renesanse*, Beograd, 1978.

В. Kostić, *Stvaralaštvo Viljema Šekspira*, Beograd, 1994.

З. Већановић Никوليћ, *Šekspir iza ogledala*, Beograd, 2007.

Лјилјана Павловић Самуровић, *Knjiga o Servantesu*, Beograd, 2002.

J. Hristić, *Studije o drami*, Beograd, 1986.

S. Vitanović, *Poetika Nokole Boaloe i francuski klasicizam*, Beograd, 1971.

M. Beker, *Roman 18. stoljeća*, Zagreb, 2002.

Испитна питања:

- 1) Општа питања за свако дело: предочити у десетак реченица основне црте садржаја, заплета, радње итд. појединачног дела из обавезне лектире; портрет јунака.
- 2) Општа књижевноисторијска питања: проблеми, поетика, хронологија, представници средњовековне књижевности, хуманизма и ренесансе, барока, класицизма, просвећености, рационализма, сентиментализма.
- 3) Општа питања из поетике: проблем жанрова у средњем веку и ренесанси (химна, житије, сонет, новела, роман); елизабетанска драма, трагедија освете, типови ренесансне, барокне и класицистичке комедије, карневализација, гротескни реализам, значај смеха и хумора, песнички тропи, версификација (ендекосилаби, терца рима, отава рима), петраркизам, љубавна лирика, кончетизам, гоноризам, прециозност, авантуристички, витешки, пикарески, грађански и филозофски роман итд; проблем сатире, пародије. Поетике ренесансе и класицизма: проблем сврхе и природе уметности, теорија жанрова, драмских јединстава, однос уметности и природе. Однос према говорном и књижевном језику, однос према традицији (посебно античкој и средњовековној).
- 4) Идентификација текста и његово разумевање (даје се карактеристичан одломак који се препознаје и анализира, нпр. Дон Кихотова борба са ветрењачама, Хамлетов монолог, опис Елдорада и сл.)
- 5) Појединачна питања: композиција и значење Дантеове *Божанствене комедије*, Петраркиног *Канџонијера* или *Декамерона* Ђ. Бокача; описивање појединачних епизода из *Пакла*; анализа неке песме из *Канџонијера* или новеле из *Декамерона*. Типологија Шекспирових трагедија и комедија, проблематика драме. Приповедачки поступци и њихово значење у Сервантесовом роману. Употреба језика код Раблеа. Идејност у Калдероновој драми. Однос према античким узорима у делима Корнеја, Расина, Молијера. Филозофска питања у Волтеровом *Кандиду*. Роман 18. века и нова осећајност.

Тест се састоји од 10 питања, од којих свако носи по 10 поена, а оцене иду следећим редоследом: 51-60 = 6; 61-70= 7; 71-80= 8; 81-90=9; 91-100=10.

Пример

- 1) Шта је то ренесанса, за које се време и земље везује? Које су њене основне одлике?
- 2) Ко су водећи писци европског класицизма и која су њихова најважнија дела?
- 3) Шта је основни заплет Шекспировог Хамлета? Ко су главни јунаци? Укратко предочити њиову судбину у делу.
- 4) Шта је то карневализација? Објаснити дати појам на одговарајућем примеру из школског програма.
- 5) Одакле је преузет дати одломак и какво је његово значење (из Хамлета)?
- 6) Предочити основни садржај Молијеровог *Тврдице*? У који тип комедија спада и на кога се аутор ослањао пишући ово дело?
- 7) У које типове романа спада Сервантесов *Дон Кихот*? Којим се поступцима писац служи?
- 8) Из колико делова се састоји Дантеова *Божанствена комедија* и какав је симболичан значај њене композиције?
- 9) Предочити садржај једне од новела из *Декамерона*.
- 10) Која песничка форма доминира у Петраркином *Канцонијеру*? Дефинисати и описати њену структуру.